

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Verksamhets- och budgetplan 2011

Till kommunstyrelsen 2010-12-14

tyresö kommun

INNEHÅLL

GEMENSAMT AVSNITT	3
STADSBYGGNADSKONTORET	5
LOKALFÖRSÖRJNING	8
VÄGHÅLLNING	9
PARK	11
IDROTT OCH FRILUFT	12
CENTRALKÖK	14
VATTEN OCH AVLOPP	15
RENHÅLLNING	17
SIDOORDNAD VERKSAMHET/EXPLOATERING	18
MILJÖ- OCH TRAFIKENHETEN	19
KVALITETSGARANTIER	22

GEMENSAMT AVSNITT

Inledning

I dokumentet har tagits hänsyn till att kommunstyrelseförvaltningen delats upp i två förvaltningar då samhällsbyggnadsförvaltningen tillkommit. Det har inneburit mindre omflyttningar mellan olika verksamheter. Dessutom har hänsyn tagits till att naturskolan flyttats från kommunstyrelsen till gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Däremot presenteras budgeten enligt den gamla organisationen. Ny budget presenteras då den nya organisationen finns på plats. All delegation sker i nuläget till förvaltningschefen.

Syfte

Samhällsutveckling

Skapa goda betingelser inom samhällsbyggnadsområdet för boende och företagande i Tyresö. Tyresö ska upplevas som en trygg och trivsamt kommun.

Utveckla, vårda och bevara den fysiska miljön.

Ge kommuninvånarna, främst barn och ungdomar, ändamålsenliga anläggningar och service inom idrotts- och friluftsområdena.

Strategier

Styrning och ledning

Minska kostnader för lokaler och skador för verksamheten genom att förbättra lokalutnyttjandet i våra fastigheter och bedriva ett aktivt skadeförebyggande arbete.

Samhällsutveckling

- Planera kommunens centrala delar för högre bebyggelse och i övriga delar bevara småskalighet och lägre bebyggelse.
- Utveckla Tyresö centrumområde inklusive närliggande områden och förnya centrum med nya kommersiella lokaler, bostäder och attraktiva mötesplatser så att det blir det självklara centrumet för våra kommuninvånare.
- Fortsätta omvandlingen av östra Tyresö till en utbyggd stadsdel med så långt möjligt bevarad områdeskaraktär.
- Genomföra åtgärder inom klimat- och miljöområdet.

Mål

Styrning och ledning

- Andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens olika verksamheter ska öka under 2011 så att den uppgår till minst 25 procent 2012.

Samhällsbyggnad

- Detaljplanearbetet för etapp 8 (Raksta) i utbyggnaden av östra Tyresö påbörjas
- Andel nöjda bygglovssökande ska uppgå till minst 75 procent.
- Tillgängligheten till offentlig utomhusmiljö förbättras genom att enkelt avhjälpna hinder inom de centrala delarna av Bollmora åtgärdas
- Under 2011 ska minst 50 % av tjänsteresorna med bil i kommunens verksamhet göras med miljöbilar.

Verksamhetsförändringar

Samhällsbyggnad

Utbyggnaden av östra Tyresö innebär ökade kostnader för drift av vägnät, gatubelysning och trafikanordningar.

I samband med utbyggnaden av bl.a. östra Tyresö, Bollmora allé tillkommer driften av vägnätet, gatubelysningen och trafikanordningarna.

Tidigare har utbyggnadstakten varit mindre än 1000 meter väg per år. För att uppnå målet att vara klara med vägar och VA på alla detaljplanerna inom inre Brevik till år 2030 måste utbyggnadstakten fördubblas långsiktigt till cirka 2000 meter väg per år. Under åren 2011-2015 blir utbyggnadstakten ca 3000 meter väg per år. Denna utbyggnad kräver stora kommunala investeringar under flera år framöver, närmast inom inre Brevik, Solberga och Raksta.

Under 2011 kommer en översyn av exploateringsverksamheten att genomföras. Kostnaderna för exploatering ska i högre grad föras direkt på respektive projekt.

Verksamhetsområdet byggs kontinuerligt ut i samband med att nya detaljplaner fastställs och genomförs, främst inom östra Tyresö. Pumpstation anläggs för kommande VA-utbyggnad i Raksta – Solberga.

Leveransavbrott och läckage i renvattennät samt avloppsstopp registreras och följs upp löpande under verksamhetsåret för utvärdering av eventuella behov av omprioriteringar i underhålls- och spolningsplaner för VA-nätet.

Utbyggnad av kretsloppscentralen med ökade mottagningsmöjligheter för avfall innebär en effektivisering av verksamheten och höjd servicegrad för abonnenter. Anläggning för kompostering av trädgårdsavfall har anlagts vid kretsloppscentralen vilket minskar behoven av borttransport och behandling på annan plats av komposterbart trädgårdsavfall.

Anläggande och etablering av ny flishanteringsplats vid Mediavägen innebär ytterligare effektivisering samt minskad miljöbelastning för närliggande verksamheter och bostäder. Behovshämtning med debitering i förhållande till antal tömningar tillämpas i Lindalen och Öringe. Detta införs sista kvartalet under 2011 även för övriga abonnenter i samband med nya avfallsentreprenader. Informationskampanjer om farligt avfall fortsätter under 2011.

Uppföljning av beslut eller planering avseende regionala behandlingslösningar för biologiskt avfall kommer att ske löpande under budgetåret för att förbereda ändringar i insamlingsystem för hushållsavfall.

Drift och underhållsbudgeten för fastighetsavdelningen visar på ett beräknat behov av ytterligare ca 25 miljoner kronor för periodiskt underhåll, vilket betyder att en betydligt tuffare prioritering av åtgärder måste vidtagas. Detta resulterar i att i stort sett endast akut underhåll kommer att utföras.

Trafiksektionen har varit underbemannad och förstärks därför med resurser motsvarande ca en halv årsarbetare. Under nästa år kommer följande att genomföras:

- Att i samband med beslut om trafiksäkerhetsåtgärder vid skola, föra en dialog med ansvarig rektor föräldrar och elevråd om lämpliga åtgärder.
- Utarbeta en presentationsmodell med fotodokumentation, som beskriver en enkel för- och efterstudie samt orsaker till åtgärder, vid projektering av trafiksäkerhetsprojekt.
- Att vid avslag ge sökande av handikapptillstånd (P-tillstånd) ett välmotiverat beslut som grundar sig på en tydlig dokumentation och utredning.
- Ta fram en mall för hur vi utformar intyg för tillstånd vid försäljning på allmän plats (redan på avstånd ska polisen/kommunen/medborgare kunna kontrollera att vederbörande har giltigt tillstånd).

Inom viltvård kommer hemsidan att vidareutvecklas med säsonganpassad viltinformation med bäring på trafiksäkerhet. Även ta fram information om viltbestånd och dess ändrade beteenden, till exempel minskad rädsla för människan.

Nybyggnation av motionsspår runt Barnsjön samt utökning av träningstider och matchtider vintertid på konstgräsplaner kräver utökade personalresurser på både Tyresövallen och Trollbäckens IP. Därför förstärks avdelningen med resurser motsvarande ca en årsarbetare fr o m 2011.

En avveckling av centralkökets påbörjas 2010 med att sex mottagningskök omvandlas till tillagningskök och 2011 ytterligare ett kök. Underlaget i inskrivna elever minskar från 6 891 till 3 795. Dock kan de inte avveckla de fasta kostnaderna, vilket gör att centralköket kommer att gå med ett underskott under 2011. Centralkökets underskott kommer att vara ännu större 2012.

I budgeten har avsatts medel för att täcka driftkostnaderna för investeringen i en ny skateboardbana. Dessa uppskattas till 0,3 miljoner.

I samband med nybyggnation och ombyggnation av grönområden, parker och lekplatser ökar kraven på tillgänglighet vilket leder till framtida ökade driftkostnader.

STADSBYGGNADSKONTORET

Syfte

Stadsbyggnadskontorets verksamhet syftar i första hand till att ansvara för den fysiska samhällsplaneringen i Tyresö. Detta innebär att kontoret hela tiden aktivt, och på olika nivåer, skall arbeta för att vidmakthålla en levande diskussion om hur Tyresö skall utvecklas på kort och lång sikt.

En av kontorets viktigaste uppgifter är att ta fram bra underlag för nödvändiga strategiska beslut om kommunens framtida utveckling. Översiktsplanen är ett sådant strategiskt viktigt dokument.

Stadsbyggnadskontorets verksamhet syftar vidare till att vara utåtriktad, tydlig, öppen för insyn och lättillgänglig. Kontoret har som målsättning att kännetecknas som professionella, nytänkande och hjälpsamma. Samhällsplanering och dess genomförande väcker ofta heta känslor eftersom verksamheten ofta innebär förändringar som påverkar Tyresöborna i sin vardag. Förändringar (Strandängarna) likväl som bevarande (Tyresö Slott) kan dock även innebära positiva upplevelser för många människor samtidigt som det av naturliga skäl är omöjligt att göra alla nöjda. Själva debatten och diskussionen om samhällsbyggandet är dock ett positivt och stimulerande inslag i kontorets arbete.

Strategier

- att målmedvetet utveckla organisationen för att uppnå målen.
- att fortsätta utveckla service gentemot medborgarna bl a i samverkan med servicekontoret
- ett aktivt utvecklings- och kvalitetsarbete
- att arbetsmetoder för projektarbete som stimulerar till effektivt samarbete både inom kontoret, förvaltningen och med övriga förvaltningar och externa aktörer
- att samverka med andra kommuner
- att aktivt hålla sig ajour med trender inom samhällsbyggnadsområdet genom en aktiv omvärldsbevakning
- att arbeta förebyggande med information och rådgivning
- att effektivisera arbetsprocesserna bl. a. genom ny teknik.

Åtaganden

Mät och kart

- En södertörnsgemensam teknisk plattform för lagring av geografisk information och kartproduktion har tagits i drift.

Plan och mark

- Ett exploateringsavtal har träffats mellan kommunen, Rodamco och utvald entreprenör vilket har lett till att bostäder och kommersiella ytor börjat byggas samt att projekteringen av stadsparken vid Coop har påbörjats. Detaljplanen för bostäder på Coop-husets östra del har varit på utställning.
- Detaljplanen för bostäder vid Bollmora allé har varit på utställning.
- Programmet för Tyresö centrum har kompletterats med planer för Bollmora industriområde och Forellskoleområdet.
- Projektering och gestaltning av Tyresövägen mellan en ny entrérandell och ljustrafikkorsningen är klar.
- Detaljplanen för bostäder vid Bäverbäcken har antagits.
- Byggandet av bostäder vid Strandudden, seniorbostäder inom kv. Porträttet och första etappen av Strandängarna har påbörjats. Vattendomen för brygghusen är beslutad.
- Detaljplanen för Slånbacken och detaljplan för Sjöbacken har vunnit laga kraft. Därmed är alla villaetapper i Strand färdiga.
- Detaljplanen för omsorgsboende vid "Sågen" har vunnit laga kraft.
- Detaljplanen för etapp 3 av Trädgårdsstaden har varit på samråd och evakuering av befintliga företag samt sanering av brädgårdsområdet är klar.
- Detaljplanen för infartsparkering vid Videvägen har varit på samråd.
- Detaljplanen och gatukostnadsutredningen för etapp 7, Solberga och del av Raksta har antagits.
- Detaljplanen och gatukostnadsutredningen för etapp 9, Raksta har varit på samråd.
- Detaljplanen för en ny parkeringsplats i anslutning till Nyboda skola har vunnit laga kraft.
- Detaljplanen för industriändamål inom Näsby 4:1469 har varit på utställning.
- Detaljplanen för "leklandet" vid Petterboda har varit på utställning.
- Detaljplanen för bostäder vid Tegvägen har varit på utställning.
- Detaljplanen för föreningsgård inom kv Sjötungan har antagits.
- Detaljplanen för Hasselbacken har varit på utställning.
- Detaljplanen för tennisbanor vid Petterboda har varit på utställning.

Bygglöv

- En e-tjänst för digitala bygglovsansökningar har införts.
- Informationskvällar med lekmän respektive fackman (ett tillfälle per grupp) har genomförts.
- Andelen överklagade beslut som håller vid överprövning har ökat med 10% och andelen nöjda bygglovssökande har ökat med 10%.
- Handläggningstiden för ett bygglovsärende har minskat från 10-20 veckor till 5-10 veckor.
- Hemsidan har kontinuerligt uppdaterats med senaste information om regler och lagar.
- Bygglovsenheten har aktivt arbetat med anmälningar om olovliga åtgärder.
- Tyresö kommuns bygglovsenhet har marknadsförts till studenter på KTH, bl a genom att minst en student har tagits emot som sommarpraktikant.
- En utbildning i bemötande och service samt hur man hanterar besvärliga personer har genomförts på enheten.

Verksamhetsförändringar

Under år 2011 kommer Stadsbyggnadskontoret och Tekniska kontoret att ligga under en egen förvaltning – Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Åtta kommuner på Södertörn kommer att upphandla en gemensam teknisk plattform där alla kommuner kommer att lagra sin geografiska information på samma sätt. Leverantören ska även tillhandahålla tjänster för kartproduktion och svara för drift och administration av plattformen. För

Tyresös mät- och kartverksamhet innebär detta under 2011 att rutinerna runt datalagring och kartproduktion kommer att behöva ändras och anpassas till den nya plattformen. Sannolikt kommer även en del utbildningsinsatser att behöva genomföras.

I maj 2011 börjar den nya plan- och bygglagen gälla. Det innebär att alla handläggare på plan-, bygglovs- och markenheten samt vissa politiker måste utbildas i den nya lagen. Ändringar i lagar och förfarande innebär även att alla mallar och informationsmaterial (bl a på hemsidan) behöver ses över.

Ett nytt ärendehanteringssystem som kommer att ersätta byggreda och som kan kopplas till kommunens allmänna system kommer att införas under året.

Valet hösten 2010 har inneburit förändringar i den politiska organisationen. Under början på året kommer därför utbildningar av nya ledamöter behöva genomföras i plan- och miljöutskottet samt i byggnadsnämnden.

Budget 2011

Kostnader	Stab	Byggn vård	Mark o expl	Plan	Mät o kart	Bygglov	TOTALT
Personal	2 294	-	2 262	2 748	4 342	4 552	16 198
Lokaler	636	-	146	218	477	486	1 963
Konsulter	-	-	-	340	258	224	822
Kapitaltjänstkostnader	-	624	-	-	399	70	1 093
Handikapplan	600	-	-	-	-	-	600
Fastighetsskatt	-	-	1 132	-	-	-	1 132
Databehandling	-	-	-	-	628	-	628
Vägavgifter	-	-	93	-	-	-	93
Visning, skötsel	-	329	-	-	-	-	329
Underhåll	-	289	-	-	-	-	289
Information etc.	155	-	-	83	-	-	238
Byggnadsnämnd	-	-	-	-	-	188	188
Övriga kostnader	327	456	344	242	625	595	2 589
Totala kostnader	4 012	1 698	3 977	3 630	6 729	6 115	26 162
Intäkter							
Arrendeavgifter	-	184	775	-	-	-	959
Detaljplanavgift	-	-	177	621	89	-	887
Kartförsäljning	-	-	-	-	1 397	-	1 397
Fastighetsplanavgift	-	-	14	51	7	-	72
Fastighetsbildn.förrättn.	-	-	-	-	306	-	306
Bygglovsavgifter	-	-	-	-	-	3 315	3 315
Övriga intäkter	168	87	603	340	747	153	2 097
Totala intäkter	168	270	1 570	1 012	2 546	3 468	9 034
Netto	3 844	1 428	2 407	2 619	4 184	2 647	17 128

LOKALFÖRSÖRJNING

Syfte

Lokalförsörjningen syftar till att utveckla, vårda och bevara den fysiska miljön samt att tillhandahålla effektiva och ändamålsenliga lokaler till bästa kvalitet och rätt kostnad. Våra hyresgäster är kommunala förvaltningar, kommuninvånare, företag och organisationer.

Enheten ansvarar inför kommunstyrelsen för ekonomisk och teknisk förvaltning av kommunens egna verksamhetsfastigheter, in- och uthyrning samt nyproduktion av lokaler för kommunal verksamhet.

Strategi

- Förbättra lokalutnyttjandet i våra fastigheter
- Konkurrenskraftiga hyresnivåer
- Bra bemötande gentemot våra hyresgäster
- Följa lagar och åtaganden
- Aktivt arbete för att säkerställa trivsel och engagemang
- Minska användningen av fossila bränslen samt ökad energimedvetenhet hos våra hyresgäster

Åtaganden

- Energibesparande åtgärder samt alternativa uppvärmningssätt, såsom värmepumpar
- Konvertera de sista oljepannorna till fjärrvärme
- Slutföra energikampanjen (uppstartad 2010) tillsammans med barn och utbildningsförvaltningen. Informera alla hyresgäster kring energikostnader och hur vi kan bidra med att spara energi
- Utredda samt genomföra effektiviseringar av fastighetsbeståndet, framförallt gällande förskolor och skolor genom internhyran
- Implementera bättre rutiner kring arbetsmiljöarbetet
- Aktivt utnyttja befintliga system för att säkerställa och förenkla larm och driftsystem på tekniska kontoret
- Bättre information genom intranet samt kontaktlistor angående enhetens ansvar och verksamhet
Som t ex energistatistik mm
- Revidera gränsdragningslistan

Nyckeltal

	Utfall 2007	Utfall 2008	Utfall 2009	Budget 2010	Budget 2011
Egna fastigheter					
M ² brayta	175 588	184 571	182 859	185 920	185 542
Bruttokostnad kr/m ²	939	926	942	934	977
- underhåll kr/m ²	257	208	173	100	127
varav periodiskt	177	138	82	57	71
varav reparationer	80	70	91	43	56
Energiförbrukning i kr/m ²	137	154	161	177	175
Inhyrda fastigheter					
M ² brayta	30 430	31 731	32 544	31 050	30 150
Bruttokostnad kr/m ²	1 336	1 347	1 372	1 492	1 537
- underhåll kr/m ²	87	46	55	58	76
varav periodiskt	61	16	5	26	37
varav reparationer	26	30	50	32	39
Energiförbrukning i kr/m ²	57	71	79	73	73

Verksamhetsförändringar

- Nya och förenklade arbetssätt för drift, förvaltning samt projekt ska implementeras
- Nya ansvarsområden för driftmaskinisterna, har lett till betydligt mindre inköp via entreprenörer. Fortsatt uppföljning 2011
- Drift och underhållsbudgeten visar på ett beräknat behov av ytterligare ca 25 miljoner kronor för periodiskt underhåll, dessa pengar har långt ifrån infriats vilket betyder att en betydligt tuffare prioritering av åtgärder måste vidtagas. Detta resulterar i att i stort sett endast akut underhåll kommer att utföras
- Utökad samarbete mellan tekniska kontorets personalgrupper

Budget 2011

Kostnader	Budget 2011
Administration	10 120
Hyseskostnader	36 925
Energiförbrukning	34 715
Fastighetsförsäkring	3 850
Reparationer	11 880
Periodiskt underhåll	14 355
Bevakning	3 930
Markunderhåll	6 060
Hysesförluster	1 025
Skador och åverkan	2 440
Kapitaltjänstkostnader	87 225
Servicesektion	5 600
Övriga kostnader	17 840
Summa kostnader	235 965
Summa intäkter	235 965
Netto	0

VÄGHÅLLNING

Syfte

Gatusektionen planerar, bygger och ansvarar för drift och underhåll av vägarna i kommunen. Sektionen arbetar för en ren och säker gatumiljö med bra belysning och hög tillgänglighet. Vid nybyggnation ska byggandet vara attraktivt, miljömässigt hållbart och kostnadseffektivt. Vid ny- och ombyggnation ses även tillgängligheten över enligt kommunens tillgänglighetshandbok.

Väghållning vintersäsongen

Under vintern sätts stora resurser in för vinterväghållning (snöröjning, halkbekämpning och sandupptagning). Frekventerade gator, gång och cykelbanor prioriteras i vinterväghållningen likaledes görs det med trappor. Största delen av kommunens vinterväghållning utförs på entreprenad samt att den kompletteras med kommunens egna resurser.

Väghållning barmarkssäsongen

Under barmarkssäsongen arbetar vi med dikning, renhållning, skyltning och underhålls sopning av gator och torg. Beläggningsarbeten och belysningsarbeten utförs till största delen av kommunens

entreprenörer. Årligen byts lampor ut på en fjärdedel av belysningen. I samband med bytet av lampor ser vi även över alternativa ljuskällor.

Strategier

I samband med nybyggnation av vägar parkvägar och gatubelysning bör en tillgänglighetsaspekt och en framtida driftsaspekt tas så att detta inte påverkar framkomlighet, tillgänglighet och möjlighet till god livskvalitet.

Att se till att kommuninvånarna, fastighetsägarna, företag, organisationer, besökare och kommunala förvaltningar har möjlighet att via det befintliga kommunala vägnätet oavsett årstid ta sig till önskad plats inom rimlig tid.

Kommunens vägar, belysning samt trafikanläggningar ska underhållas på ett sådant sätt att deras funktion och värde bevaras under hela dess livslängd. I detta ligger även en god ekonomisk redovisning/uppföljning så att rätt beslut kan tas inom givna budgetramar.

Åtaganden

- Att svara på felanmälan och klagomål inom 2 dagar.
- Byta ut 1/3 av den gatubelysningen som innehåller kvicksilverarmaturer och ersätta den med armaturer av miljövänligare alternativ (klart 2012).
- Utarbeta underlag för att minska förbrukningen av el till gatubelysningen, försök kommer att genomföras under 2011.
- Att minska saltanvändningen i vinterväghållningen genom bland annat försök med att sprida salt via saltlake (flytande). Samt att öka möjligheten till finjustering av spridarna på maskiner/fordon.
- Att utföra beläggningsunderhåll enligt program på ca 20 000 kvm väg.
- Att arbeta fram ett program för dikning av vägnätet 2011-2013.

Nyckeltal

	Bokslut 2007	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Prognos 2010	Budget 2011
Yta	1 314 386	1 326 686	1 326 686	1 329 986	1 342 986
Barmark kr	10 293 656	10 646 327	9 424 820	12 370 000	12 870 866
Kr/kvm	7,83	8,02	7,10	9,32	9,09
Vinterväg	11 937 306	13 102 348	13 945 502	13 562 000	14 607 618
Kr/kvm	9,08	9,88	10,51	10,22	10,88
Gatubelysning	6 730	6 844	6 850	6 880	6 900
Kostnad	5 767 015	7 485 195	7 289 865	7 062 300	7 234 667
Kr/lampa	857	1 094	1 064	1 026	1 048

Verksamhetsförändringar

I samband med utbyggnaden av bl.a. östra Tyresö och Bollmora allé tillkommer driften av vägnätet, gatubelysningen och trafikanordningarna.

Budget

Kostnader	Gemensamt	Barmark	Vinterväg	Belysning	TOTALT
Personal	253	1 540	1 340	140	3 272
Lokaler	394	-	-	-	394
Konsulter	-	-	102	-	102
Kapitaltjänst	10 474	-	-	970	11 444
Anl.- o undershållsmtrl	-	617	-	-	617
Sand och salt	-	-	1 350	-	1 350
Bidrag vägföreningar	834	-	-	-	834
Beläggingsentreprenad	-	2 900	-	-	2 900
Övriga entreprenader	-	600	5 500	1 500	7 600
El	-	-	-	4 500	4 500
Material	75	150	260	-	485
Reparation maskiner	-	102	250	-	352
Gemensam service	2 597	-	-	-	2 597
Övriga kostnader	1 405	1 000	1 169	125	3 699
Totala kostnader	16 033	6 909	9 970	7 235	40 147
Intäkter					
Övriga intäkter	-	-	102	-	102
Totala intäkter	0	0	102	0	102
NETTO	16 033	6 909	9 868	7 235	40 045

PARK

Syfte

Sektionen för park arbetar för att skapa en ren, trygg och säker parkmiljö med bra belysning och hög tillgänglighet. Verksamheten arbetar med att utveckla och bevara den yttre miljön.

Parksektionen planerar, bygger och ansvarar för drift och underhåll av parker, lekparker, grönområden och naturmark, allt i enlighet med kommunens grönplan. Vid nybyggnation ska byggandet vara attraktivt, miljömässigt hållbart och kostnadseffektivt. Vid ny- och ombyggnation av parker, lekplatser och gångstråk ligger kommuns tillgänglighetshandbok till grund för ombyggnation.

Arbetsuppgifter för parksektionens anställda är under barmarksäsongen bland annat renhållningsarbete, vår- och höststädning av parker, plantering av blommor, buskar och träd samt gräsklippning. Parksektionen åtaganden syftar i förstahand på att ge besökare och boende i Tyresö en ren, trygg och trivsamt miljö att besöka. Under vintertid arbetar parkarbetarna i första hand med vinterväghållning och renhållning. Vid milda och snöfattiga vintrar arbetar parkarbetarna i huvudsak med naturvård.

Inom parksektionen är parkskötseln uppdelade inom intensivskötsel och extensivskötsel. Exempel på ytor som sköts intensivt är Fornuddsparken, Bollmoradalen, kommunens entréer samt lekplatser och blomsterarrangemang. Exempel på extensivt skötta ytor är ängsytor, diken samt naturvård.

Strategier

I samband med nybyggnation och ombyggnation av bostadsområden och grönområden bör GCM-vägar, belysning, parker och lekplatser tillgänglighet beaktas, allt för att bygga bort framtida problem ur drift och underhålls synpunkt. Tyresö kommuns grönplan ligger till grund för utveckling av grönområden, parker och lekplatser.

Kommunens parker och grönområden skall skötas på ett sådant sätt att de är attraktiva för lek, rekreation samt uppfattas som rena och trygga.

Kommunens Parker, lekplatser, grönområde och naturmark, ska underhållas på ett sådant sätt att deras funktion och värde bevaras under hela dess livslängd. I detta ligger även en god ekonomisk redovisning/uppföljning så att rätt beslut kan tas inom givna budgetramar.

Åtaganden

- Att svara på felanmälan och klagomål inom 2 dagar.
- Att rusta upp två lekplatser enligt gällande normer 2011.
- Att vidareutbilda parkpersonal i beskrining och naturvård.
- Att följa skötsel- och underhållsplanen för lekplatser.

Budget

Kostnader	Gemensamt	Renhålln	Naturvård	Övrig park	TOTALT
Personal	1 168	1 475	1 200	1 675	5 518
Lokaler	120	-	-	-	120
Kapitaltjänst	1 773	-	-	-	1 773
Parkbidrag Tyresö slott	300	-	-	-	300
Material	350	-	-	-	350
Reparation maskiner	-	5	10	25	40
Entreprenader	-	100	325	41	466
Övriga kostnader	1 036	230	275	187	1 728
Totala kostnader	4 747	1 810	1 810	1 928	10 295

Verksamhetsförändringar

Parksektionen skall under 2010/2011 rekrytera en sektionschef. I samband med nybyggnation och ombyggnation av grönområden, parker och lekplatser ökar kraven på tillgänglighet vilket leder till framtida ökade driftkostnader.

IDROTT OCH FRILUFT

Syfte

Idrott och friluftssektionens totala verksamheter och service ska ge kommuninvånarna, främst barn och ungdomar, ändamålsenliga anläggningar och service inom idrotts- och friluftsområdena. Våra två huvudidrottsplatser Tyresövallen och Trollbäckens IP har till uppgift att ge föreningar, skolor och allmänhet ändamålsenliga anläggningar och service för träning, motion och tävling. Skolor prioriteras under dagtid och föreningar övrig tid. Allmänheten ska också beredas aktivitetstillfällen.

Idrott och friluftssektionen syftar även till att ge allmänhet, skolor och allmänhet möjlighet till friluftsliv, naturupplevelser, rekreation, motion, bad, idrott och lek i naturmiljö.

Åtaganden för idrott och friluftssektionen är i första hand att ge allmänhet, föreningar och skolor möjlighet till ett rikt friluftsliv, idrottsanläggningar som är anpassade till träning och tävling. Där föreningar och individer kan få sina mål uppfyllda.

Strategi

Att möjliggöra idrottsutövning och friluftsliv i närområdet innebär att idrottsanläggningar måste byggas och utvecklas i takt med bostadsutveckling.

Idrottsanläggningarna ska vara öppna och tillgängliga för brukarna samt att gemensamhetsutrymmen ska vara städade och trevliga. Våra huvud idrottsplatser är bemannade under öppettider.

Kommunens idrottsplatser, strandbad och friluftsanläggningar, ska underhållas på ett sådant sätt att deras funktion och värde bevaras under hela dess livslängd. I detta ligger även en god ekonomisk redovisning/uppföljning så att rätt beslut kan tas inom givna budgetramar.

Åtaganden

- Att utrusta och utveckla två av våra strandbad (Trinntorpsbadet och Barnsjön) under 2011.
- Att ta fram tre energibesparande åtgärder för Trollbäckens IP och Tyresövallen som inte påverkar verksamheten.
- Att förbättra underlaget genom dränering och beläggning på två motionsslingor (en och två kilometersslingorna) i Alby friluftsområde.
- Att utrusta området kring kolardammarna med parkmöbler.

Nyckeltal

	Utfall 2008	Utfall 2009	Prognos 2010	Budget 2011
Kostnad/kommuninvånare	559 kr	629 kr	635 kr	641 kr
Verksamhetens intäkt/inv	33 kr	32 kr	33 kr	34 kr
Nettokostnad/invånare	525 kr	596 kr	602 kr	608 kr

Verksamhetsförändringar

Nybyggnation av motionsspår runt Barnsjön samt utökning av träningstider och matchtider vintertid på konstgräsplaner kräver utökade personalresurser på både Tyresövallen och Trollbäckens IP. Detta kräver även en budgetjustering

Budget

Kostnader	Tyresövallen	Trollb IP	Simhall	Ridhus	Alby	Övrigt	TOTALT
Personal	2 237	2 630	-	-	1 290	253	6 409
Lokaler	4 299	4 529	2 849	1 689	548	25	13 940
Kapitaltjänst	497	129	103	67	157	347	1 300
Förbrukningsinv.	250	150	-	-	150	45	595
El, VA m.m.	2 000	1 000	-	375	30	74	3 479
Diverse tjänster	150	120	-	20	75	65	430
Övriga kostnader	35	86	889	100	22	296	1 429
Totala kostnader	9 468	8 645	3 842	2 251	2 272	1 105	27 582
Intäkter							
Köpta istider	409	29	-	-	-	-	437
Övriga intäkter	399	132	-	383	-	93	1 006
Totala intäkter	808	160	0	383	0	93	1 443
NETTO	8 660	8 484	3 842	1 869	2 272	1 012	26 139

CENTRALKÖK

Syfte

Centralkökets huvuduppgift är att producera huvudkomponenten i skolmåltiden enligt fastställd skolmatsedel.

Strategier

För god boendemiljö och livskvalitet arbetar vi enligt riktlinjer för skolluncher och det ekologiska målet för livsmedelsinköpen.

För kvalitet och service arbetar vi med utveckling av matutbudet genom livsmedelsinköpen och leveranssäkerhet i egna transporter till våra mottagare.

För god ekonomisk hushållning arbetar vi med anpassning av Centralkökets stordriftsfunktion.

Bemötandet av kunder, samarbetspartners och medborgare samt gentemot de interna verksamheterna och medarbetare emellan ska utvecklas med åtaganden som genomsyrar hela organisationens arbetssätt och kommunikationer.

Åtaganden

- Centralköket ska producera så hög andel egenproducerad skolmat som förutsättningarna medger.
- Ekologiska livsmedel ska utgöra minst 15 procent av inköpen i kronor.

Budget

Kostnader	
Personal	2 709
Lokaler	966
Kapitaltjänst	40
Gem stödfunktioner	493
Livsmedelskostnader	4 700
Transportkostnader	300
Övriga kostnader	260
Totala kostnader	9 468
Intäkter	
Skolmåltider grundskola	6 360
Skolmåltider gymnasiet	3 088
Övriga interna kunder	20
Totala intäkter	9 468
NETTO	0

Verksamhetsförändringar

En avveckling av centralkökets påbörjas 2010 med att 6 mottagningskök lämnar. 2011 lämnar ytterligare ett kök. Underlaget i inskrivna elever minskar från 6 891 till 3 795.

VATTEN OCH AVLOPP

Syfte

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten samt att ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna.

Strategier

Enhetens verksamhet verkar för att möta de behov som omfattas av god boendemiljö, kvalitet och service samt god ekonomisk hushållning genom att förbättra, underhålla och förvalta befintliga tekniska VA- och avfallssystem. Samtidigt bidrar enheten i stor grad till en löpande utbyggnad av VA-system i kommunens omvandlingsområden för att uppnå långsiktigt hållbara och kostnadseffektiva lösningar för vatten och avlopp. Dessa arbeten innebär även att en anpassning av befintliga och kommande dagvatten- och VA-system med tillhörande installationer till nya rön avseende teknisk utveckling och eventuella förändringar i klimatet.

Enhetens verksamhet förväntas öka på sikt för förvaltningen och driften av ett växande VA-nät med ökat antal installationer vilket innebär att personalorganisation tillsammans med tekniska övervakningssystem måste förstärkas och effektiviseras, främst i kommunens östra delar. Ett fortsatt arbete med att övervaka förluster i renvattennätet och att åtgärda felkopplingar i kommunens äldre avloppsnät som belastar avloppsnätet och pumpstationer medför också till en bättre hushållning med befintliga ekonomiska resurser. En fortsatt utbyggnad av ett internetbaserat övervakningssystem för alla VA-anläggningar (pumpstationer) samt delar av ledningsnätet ska genomföras.

Med stöd av gällande riktlinjer tas dagvatten från vägområden, parkeringsytor och tomtmark om hand lokalt i samband med nya detaljplaner och ny bebyggelse, främst i Tyresö Strand och östra Tyresö.

Åtaganden

- Utredda och genomföra energieffektiviseringsåtgärder i pumpstationer för spillvatten samt trycksstegringsanläggningar för renvatten
- Fortsatt utbyggnad av driftövervakningssystem och databaser för VA samt att personalen vidareutbildas och löpande tränas i användandet av systemen
- Tillämpa möjlighet till digital avrapportering av avläsning av vattenmätare
- Fortsatta kapacitetshöjande åtgärder genomförs i befintligt VA-nät för att klara en ökande anslutningsgrad, främst inom östra Tyresö
- Fortlöpande bevaka förändringar i grundvattennivåer och markrörelser med övervakningsutrustning utmed skredkänsliga strandavsnitt utmed Tyresåns sjösystem
- Övervaka och säkerställa befintliga grundvattenresurser inom områden utan kommunalt VA.

Nyckeltal

	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Prognos 2010	Budget 2011
<i>Mängd 1000 m³</i>				
Försålt vatten	2 500	2 638	2 600	2 700
Inköpt vatten	3 279	3 282	3 300	3 300
Avlett vatten	4 513	3 940	4 400	4 200
<i>Kostnad kr/m³</i>				
Inköpt vatten	1,99	2,36	2,04	2,11
Avlett vatten	2,96	2,90	2,61	2,58

Verksamhetsförändringar

Verksamhetsområdet byggs kontinuerligt ut i samband med att nya detaljplaner fastställs och genomförs, främst inom östra Tyresö. Ny upplags- och behandlingsplats för schaktmassor från VA- och vägarbeten samt flisning av trädgårdsavfall från hushåll börjar anläggas. Anläggningens läge och funktion kommer redan på kort sikt att innebära minskade kostnader och miljöbelastning för verksamhetens hantering och nyttjande av schakt- och fyllnadsmassor. Pumpstation anläggs för kommande VA-utbyggnad i Raksta – Solberga. Leveransavbrott och läckage i renvattennät samt avloppsstopp registreras och följs upp löpande under verksamhetsåret för utvärdering av eventuella behov av omprioriteringar i underhålls- och spolningsplaner för VA-nätet.

Budget

Kostnader	Gemen- samt	Underhåll ledningsnät	Drift VA-verk	Pump- stationer	TOTALT
Personal	2 173	2 148	417	833	5 571
Lokaler	1 271	-	-	-	1 271
Konsulter	450	765	150	420	1 785
Kapitaltjänst	9 925	-	-	-	9 925
Gemensamma stödfunktioner	2 158	-	-	-	2 158
Anläggningsmaterial	-	1 700	360	200	2 260
Entreprenader	-	1 400	102	750	2 252
Maskinentreprenader	-	3 500	-	-	3 500
Inköp av vatten	-	-	6 800	-	6 800
Rening av avloppsvatten	-	-	-	11 600	11 600
Slamsugning	-	460	-	320	780
El	-	-	190	1 500	1 690
Övriga kostnader	2 596	805	1 017	1 345	5 763
Totala kostnader	18 573	10 778	9 036	16 968	55 355
Intäkter					
Vattenintäkter	52 755	-	-	-	52 755
Anslutningsavgifter	3 000	-	-	-	3 000
Övriga intäkter	-	-	-	600	600
Totala intäkter	55 755	0	0	600	56 355
NETTO	-37 182	10 778	9 036	16 368	-1 000

RENHÅLLNING

Syfte

Tekniska kontoret verksamheter syftar till att utveckla, vårda och bevara den yttre fysiska miljön så att en god miljö och livskvalitet uppnås. Verksamhetens ”brukare” är bl.a. kommuninvånare, fastighetsägare, företag, organisationer och kommunala förvaltningar.

Kommunens renhållningsverksamhet ansvarar för att upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt samla, ta om hand och behandla detta avfall enligt gällande lagstiftning på miljömässigt bästa sätt efter fastställd taxa.

Strategier

- Ständig bevakning av avfallsmarknadens pris- och kostnadslägen på grund av renhållningsverksamhetens beroende av externa aktörer och behandlingsmöjligheter för vissa avfallsslag
- Så kallad behovstömning och matavfallsinsamling införs för hushållsavfall i samband med upphandling av nya avfallsentreprenader.

Åtaganden

- Genomföra ny entreprenadupphandling för insamling av hushållsavfall som innefattar införande av behovstömning samt matavfallsinsamling i huvuddelen av kommunen
- Utvärdering av inventering av kompostering av hushållsavfall i enskilda hushåll
- Anlägga av ny flishanteringsplats vid Mediavägen

Nyckeltal

	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Prognos 2010	Budget 2011
Avfall i ton				
Hushållsavfall	9 332	9 279	9 300	9 500
Grovavfall	7 644	9 320	8 000	9 500
Farligt avfall	126	119	180	130
Totalt	17 102	18 718	17 480	18 500
Slam (m ³)	14 332	14 850	14 600	14 600
Kompostrabatter				
Enskilda hushåll	1 724	1 743	1 740	1 740
Flerfamiljshushåll	1 996	1 808	1 830	1 830

Verksamhetsförändringar

Utbyggnad av kretsloppscentralen med ökade mottagningsmöjligheter för avfall innebär en effektivisering av verksamheten och höjd servicegrad för abonnenter. Anläggning för kompostering av trädgårdsavfall har anlagts vid kretsloppscentralen vilket minskar behoven av borttransport och behandling på annan plats av komposterbart trädgårdsavfall. Anläggande och etablering av ny flishanteringsplats vid Mediavägen innebär ytterligare effektivisering samt minskad miljöbelastning för närliggande verksamheter och bostäder. Behovshämtning med debitering i förhållande till antal tömningar tillämpas i Lindalen och Öringe. Detta införs sista kvartalet under 2011 i samband med nya avfallsentreprenader. Informationskampanjer om farligt avfall fortsätter under 2011. Uppföljning av beslut eller planering avseende regionala behandlingslösningar för biologiskt avfall

kommer att ske löpande under budgetåret för att förbereda ändringar i insamlingssystem för hushållsavfall.

Budget

Kostnader	Admini- stration	Hushålls- avfall	Grov- avfall	Kretslopps- centralen	Farligt avfall	Slam,latrin o fett	TOTALT
Personal	1 044	-	-	513	-	-	1 557
Lokaler	472	-	-	-	-	-	472
Konsulter	100	-	-	-	-	-	100
Kapitaltjänst	99	-	-	608	-	-	707
Gem service	336	-	-	-	-	-	336
Insaml o transport	-	6 321	2 600	1 190	200	1 655	11 966
Destruktion	-	4 792	-	3 768	1 045	886	10 492
Annonser & reklam	300	-	-	-	-	-	300
Kompostrabatt	453	-	-	-	-	-	453
Övriga kostnader	1 917	-	-	3 305	68	-	5 290
Totala kostnader	4 720	11 114	2 600	9 384	1 313	2 541	31 672
Intäkter							
Grundavgift	4 720	-	80	8 184	1 313	-	14 297
Rörliga intäkter	-	11 114	2 520	-	-	-	13 634
Intäkter metallskrot	-	-	-	1 200	-	-	1 200
Intäkter slam	-	-	-	-	-	2 318	2 318
Intäkter latrin & fett	-	-	-	-	-	224	224
Totala intäkter	4 720	11 114	2 600	9 384	1 313	2 541	31 672
Netto	0	0	0	0	0	0	0

SIDOORDNAD VERKSAMHET/EXPLOATERING

Syfte

Syftet med nyanläggning är att projektera och bygga vägar, vatten och avlopp inom nya detaljplaneområden i Tyresö kommun.

Den sidoordnade verksamheten syftar till att på entreprenad utföra underhållet av samtliga vägföreningars vägnät. Dessa är Solberga-Bergholm, Raksta, Vissvass, Brakmarsvägen och Tyresö vägföreningar. I den sidoordnade verksamheten ingår även markarbeten i samverkan med bland annat Vattenfall och Telia. Även arbeten till andra avdelningar och förvaltningar redovisas här.

Strategier

Enheten för nyanläggning arbetar för att utveckla, vårda och bevara den fysiska miljön så att en god boendemiljö och livskvalitet uppnås under och efter utbyggnad av vägar och VÅ på detaljplaneområdena.

Enheten arbetar strategiskt med att:

- Ta del av medborgarnas åsikter vid detaljplansarbete och projektering.
- Bevara naturområden och naturstigar.
- Öka tillgänglighet till sjöar och hav.
- Förbättra kollektivtrafiken.
- Säkra och trygga gång och cykelvägar.
- Förbättra tillgängligheten för funktionshindrade.
- Förbättra trafiksäkerheten.

- Arbeta klimatsmart.
- Planera för schaktupplag och kross på lämpliga platser.

Den ökade exploateringen av bland annat Tyresös äldre fritidshusområden är ofrånkomlig. I och med kommunens inblandning i dessa exploateringsområden kan samordningsvinster göras inom skötseln av vägar där vägföreningar idag är huvudman.

Ataganden

- Arbetar enligt kvalitetsledningssystem ISO 9001.
- Arbetar enligt miljöledningssystem ISO 14001.

Verksamhetsförändringar

Tidigare har utbyggnadstakten varit mindre än 1000 m väg per år. För att uppnå målet att vara klara med vägar och VA på alla detaljplanerna inom inre Brevik till år 2030 måste utbyggnadstakten fördubblas långsiktigt till ca 2000 meter väg per år. Under åren 2011-2015 är utbyggnadstakten ca 3000 meter väg per år. Den ökade utbyggnadstakten medför att ökade resurser erfordras. Denna utbyggnad kommer att kräva stora kommunala investeringar under flera år framöver, närmast inom inre Brevik, Solberga och Raksta.

Budget

Kostnader	Sidoordnad	Exploatering	TOTALT
Personal	290	2 490	2 780
Lokaler	43	407	449
Gem stödfunktioner	71	315	387
Kapitaltjänst	-	3 752	3 752
Övriga kostnader	3 352	593	3 945
Överf till investeringsproj	-	-1 862	-1 862
Totala kostnader	3 756	5 695	9 451
Intäkter			
Övriga intäkter	3 756	-	3 756
Totala intäkter	3 756	0	3 756
NETTO	0	5 695	5 695

MILJÖ- OCH TRAFIKENHETEN

Syfte

Miljö- och trafikenhetens verksamheter syftar till att utveckla, vårda och bevara både den exploaterade och den oexploaterade miljön, verka för en långsiktigt hållbar ekologisk utveckling, skapa en god trafiksäkerhet för alla trafikantgrupper och bidra till en förbättrad folkhälsa. Verksamhetens "brukare" är bland andra kommuninvånare, trafikanter, fastighetsägare, företag, organisationer och kommunala förvaltningar.

Strategier

- Miljö- och trafikenheten bistår den kommunala organisationen med att anpassa och omsätta de nationella miljö kvalitetsmålen, de internationella och nationella klimatmålen samt folkhälsomålen på lokal nivå. Det innebär också att bevaka dessa frågor ur medborgarens perspektiv och därmed bidra till att tyresöborna får en långsiktigt ekologiskt hållbar, grön, trafiksäker och hälsobefrämjande boendemiljö.

- Vi bidrar med kunskap om natur-, klimat-, miljö-, folkhälso- och trafiksäkerhetsfrågor såväl i samhällsplaneringen som vid åtgärder i den fysiska miljön men också till våra verksamheter, våra medborgare, organisationer och företag.
- Vi bidrar till att uppfylla de nationella trafiksäkerhetsmålen (nollvisionen). Vi ska fokusera på trafiksäkerhet för alla trafikanter men framförallt för äldre personer, personer med funktionshinder och för skolbarn.
- Vi bidrar till att Tyresös natur håller en god ekologisk status som är lättillgänglig för medborgarna. Enheten stödjer kommuninvånarnas möjligheter att göra hälsosamma val genom information, föreläsningar och aktiviteter i syfte att främja fysisk aktivitet.
- Vi utgör även en resurs för kommunens förvaltningar inom deras ansvarsområden för invånarnas hälsa.
- Viltvården syftar till att hålla våra vilda djurstammar på en lämplig nivå. Viltvården tar också hand om trafikdödade vilda djur och vilda djur som på annat sätt dött eller skadats.
- Vi beslutar om tillstånd för handikapparkering, upplåtelse av mark, schaktning med mera på ett snabbt och korrekt vis.
- Vi forslar bort skrotbilar och övergivna fordon.
- Vi övervakar kommunens vägar och tomtmark så att parkeringsreglerna efterlevs och bidrar därmed till en trafiksäker och tillgänglig miljö.
- Vi samarbetar kring trafiksäkerhetsfrågor med andra myndigheter, kommuner och organisationer.
- Enheten besvarar också inkommande frågor, synpunkter och förslag med mera på ett enkelt, tydligt och trevligt sätt.

Åtaganden

- Genomföra åtgärder enligt Tyresö kommuns klimatstrategi. .
- Genomföra naturvårdsprojekt tillsammans med övriga Södertörnskommuner.
- Genomföra strategiska arbeten för energieffektivisering i enlighet med det nya statliga ekonomiska stödet som vi fått beviljat för perioden 2010-2014.
- Åtgärda enkelt avhållna hinder för 1,5 mkr
- Utöka samarbetet med skolorna för att skapa trafiksäkra skolmiljöer.
- Genomföra cykelräkningar
- Ta fram en ny cykelkarta
- Ta fram en cykelplan
- Inventera och klassificera övergångsställen som underlag för åtgärdsprogram.
- Samverka med närliggande kommuner kring samordnade varutransporter.
- Utföra resvaneundersökningar om hur barn tar sig till och från skolan.
- Bistå föräldrar vid (minst) två skolor att starta Vandrande skolbussar.
- Revidera gamla och ta fram ytterligare promenadkartor
- Delta i utvecklingsarbete av skolmåltidsverksamheten.
- Anordna föreläsningar om hälsa för föräldrar samt kommunens personal.

Nyckeltal

	Utfall 2008	Utfall 2009	Budget 2010	Budget 2011
• Kommunens övergripande cykelnät i km	36,9 km	39,2 km	72,7 km*	73,7
• Antal (i %) miljöbilar i kommunens fordonspark	23 %	53 %	60 %	69 %
• Inrapporterade trafikolyckor i STRADA	53 lindriga olyckor, 10 svåra olyckor, 0 dödsolyckor	70 lindriga olyckor, 9 svåra olyckor, 0 dödsolyckor		
• Antal avskjutet vilt.	144 st	140 st	140 st	140 st
• Antal utdelade promenadkartor.	9 000 st	17 000 st	10 000 st	10 000 st

*Under 2010 justerades mätområde, därav den högre siffran

Verksamhetsförändringar

Naturskolans verksamhet är planerad att överflyttas till utvecklingsförvaltningen.

Trafikverksamheten utökas med en halv tjänst och innefattar nu en trafikingenjör på halvtid och en trafikplanerare på heltid. Miljö- och trafikenheten förstärks med en tjänst som ansvarar för funktionshinderfrågor samt tillgänglighetsfrågor. Tjänsten förs över från den tidigare staben inom stadsbyggnadskontoret. Även ansvaret för EU- och vänortsfrågor överförs till enheten.

Enhetschefens tjänst utökas även med ansvar för förvaltningens övergripande omvärldsfrågor såsom regional samverkan och södertörnsamverkan.

Budget

Kostnader	Folkhälsa och hållbar utveckl	Natur och miljö	Viltvård	Trafik reglering	TOTALT
Personal	538	798	596	859	2 791
Lokaler	28	170	-	46	244
Konsulter	-	-	-	45	45
Material	31	36	-	10	77
Viltvård	-	-	26	-	26
Larm och bevakning	-	-	-	550	550
Övriga kostnader	91	283	15	338	727
Totala kostnader	687	1 287	636	1 849	4 460
Intäkter					
Felparkeringsavgift	-	-	-	597	597
Övriga intäkter	-	-	-	221	221
Totala intäkter	0	0	0	818	818
NETTO	687	1 287	636	1 031	3 642

KVALITETSGARANTIER

Service och bemötande

Vi lovar:

- Vi svarar på brev och fax inom två veckor. Behöver vi längre tid på oss meddelar vi dig inom en vecka vem som handlägger ditt ärende.
- Vi besvarar eller bekräftar e-post inom två arbetsdagar.
- Vi försöker lägga besök på tider som passar dig.
- Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig. Finns vi inte på plats ringer vi upp dig.
- Du kan kontakta kommunen dygnet runt via röstbrevlåda, e-post olika e- tjänster eller kommunens webbplats tyreso.se.

Vägar

Vi lovar:

Vintertid (15 oktober – 15 april)

- Vi har beredskap för snöröjning och halkbekämpning dygnet runt.
- Vi börjar snöröjningen senast när det snöat fem centimeter. Ofta börjar vi snöröjningen tidigare. Vi prioriterar bussgator och cykel- och gångvägar vid centrumområdena.
- Framkomligheten ska vara godtagbar på samtliga gator och vägar senast 15 timmar efter att det slutat snöa.
- Vi avslutar sandupptagningen efter vintern senast den 15 maj.

Sommartid (16 april – 14 oktober)

- Vi åtgärdar skador på vägbanan som kan medföra stor risk för trafikanter senast fem timmar efter att vi fått reda på skadan.
- Varje år röjer vi diken på en tiondel av kommunens vägnät.

Om belysningen

- Vi byter ut en fjärdedel av lamporna i vägbelysningen varje år. Trasiga lampor på platser som inte ingår i det planerade underhållet byter vi naturligtvis också ut.
- Trasig belysning längs vägar lagar vi inom 14 dagar från den dag vi fått reda på felet.
- Trasig belysning på parkvägar eller i en vägkorsning som gör att trafiksäkerheten eller personer hotas åtgärdar vi inom två arbetsdagar från den dag vi fått reda på felet.

Parker

Vi lovar:

- För att öka tryggheten håller vi samtliga gatlyktor vid gång- och cykelvägar fria från växtlighet. På så sätt får gång- och cykelvägarna maximal belysning.
- Alla lekplatser som Tyreso kommun ansvarar för är märkta med en skylt.
- Säkerheten på de kommunala lekplatserna besiktas en gång per år. Allvarliga fel åtgärdar vi inom en vecka. Mindre fel tar vi hand om inom en månad. Vi noterar också anmärkningar och bevakar dem vid nästa säkerhetsbesiktning.
- När vi gör om en lekplats, eller bygger en ny, ökar vi tillgängligheten till lekplatsen och till ledredskapen.
- Du som gör en felanmälan till oss får besked om åtgärder inom tio arbetsdagar.
- Vi tömmer papperskorgar och hundlatriner efter behov, men minst en gång per vecka.

Idrott och friluftsliv

Vi lovar:

- Vi underhåller fotbollsplaner där det spelas matcher varje dag under fotbollssäsongen.
- Isen i våra ishallar spolar vi minst fem gånger per dag.
- Omklädningsrum och toaletter städas dagligen måndag till fredag. På lördagar och söndagar ser en vaktmästare till att det går att använda lokalerna.
- Friidrottsbanorna på Trollbäckens IP får daglig tillsyn. De sköts efter behov och aktivitet.
- All inredning och utrustning får kontinuerligt underhåll.
- Vi har personal närvarande vid match- och tävlingsarrangemang samt för skolidrott på kommunens idrottsplatser.
- Alla badplatser som Tyresö kommun ansvarar för är märkta med en skylt.

Vatten och avlopp

Vi lovar:

- Vi levererar alltid gott och tjänligt vatten som uppfyller livsmedelsverkets normer.
- Du ska inte vara utan vatten mer än fem timmar per år.
- Om du blir utan vatten kan du hämta vatten vid en vattenpost eller från en tankvagn senast två timmar efter att avbrottet konstaterats. Du ska då inte behöva gå längre än 500 meter för att hämta vatten
- Om en vattenläcka i kommunens ledningsnät upptäcks under ordinarie arbetstid börjar vi reparationsarbetet inom två timmar. Om en läcka upptäcks på andra tider börjar vi arbetet inom fyra timmar.

Renhållning

Vi lovar:

- Du kan ringa vår kundtjänst och få svar på dina frågor om renhållning. Vi finns på plats alla vardagar.
- Vi hämtar alltid ditt avfall på rätt dag.
- Om du beställer tömning av slam utför vi tömningen inom sex arbetsdagar.
- Om du beställer akut tömning av slam börjar vi tömningen senast 12 ordinarie arbetstimmar efter din beställning.
- Om du beställer jourtömning av slam börjar vi tömningen senast 6 timmar efter din beställning.

Bygglov

Vi lovar:

- Vi är tillgängliga
- Vi svarar på dina frågor så fort som möjligt. Om vi inte kan ge dig svar omgående får du svar inom tre dagar.

I servicecenter får du en kopia på

- detaljplanen som gäller för ditt område
- ritningar som finns i det digitala bygglovsarkivet.
- Innan du söker bygglov kan du få råd av en av våra bygglovshandläggare. Vi finns i kommunens servicecenter på torsdagar mellan klockan 15:00 och 18:00. Du behöver inte boka tid i förväg.
- Snabb bekräftelse

- Du får en bekräftelse på att din bygglovsansökan är registrerad inom en vecka från att vi fått din ansökan.
- Vi gör en fullständig granskning av din bygglovsansökan och ger besked om vilka eventuella kompletteringar som behövs inom tre veckor från att vi fått din ansökan.
- Rimlig handläggningstid
- En nybyggnadskarta levereras inom tre veckor från att vi fått din beställning.
- Vi gör utstakning och lägeskontroll inom en vecka från att vi fått din beställning.
- Du får ett beslut om bygglov för åtgärder som följer plan- och bygglagen och den gällande detaljplanen
- inom fem veckor från att vi fått in en komplett ansökan.
- inom tre veckor från att vi fått in en komplett ansökan om det är ett enkelt ärende, till exempel inglasning av balkong eller en mindre fasadändring.

Undantag: Ansökningar om bygglov och beställningar av nybyggnadskarta som kommer in under perioden 1 maj- 15 augusti kan ta längre tid att handlägga. Större projekt där beslutet om bygglov måste tas av byggnadsnämnden tar normalt längre tid.